

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Moties: Afval onder de grond & Minder afval, mooier straatbeeld

Collegedatum: 09-09-2025

Kernboodschap

Op 9 november 2023 zijn twee moties aangenomen: *Afval onder de grond* en *Minder afval, mooier straatbeeld*. In samenspraak met het college is besloten om deze tegelijk te behandelen.

De motie *Afval onder de grond* wordt niet uitgevoerd. De verwachte kosten zijn te hoog ten opzichte van de verwachte voordelen.

Een deel van de motie *Minder afval, mooier straatbeeld* wordt uitgevoerd in Wijchen-West. Bij de uitwerking kwam naar voren dat verdere uitwerking botst met de huidige beleidsuitgangspunten. Het is daarom wenselijk om eerst breder een discussie te hebben over de beleidsuitgangspunten voor de komende jaren.

Binnenkort komt er een nota om dit gesprek te starten.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
17-04-2025	Z/25/285826
09-11-2023	Z/23/141511 Programmabegroting 2024 Motie Afval onder de grond
09-11-2023	Z/23/141511 Programmabegroting 2024 Motie Minder afval, mooier straatbeeld

Toelichting

Via de motie *Afval onder de grond* heeft de raad gevraagd om te onderzoeken of inwoners kunnen kiezen om hun restafval in een ondergrondse container aan te bieden. En waarbij ze dan hun mini-container kunnen inleveren. Dit zou dan een opt-in systeem zijn: alleen mensen die dat willen, doen mee. Uit het onderzoek blijkt dat dit technisch mogelijk is. Toch is het advies om dit niet in te voeren.

In de gemeente zijn namelijk niet overal ondergrondse containers beschikbaar. Bovendien kunnen de bestaande containers maar een beperkt aantal huishoudens aan. Sommige containers hebben nog ruimte, maar andere zitten al bijna vol. Zonder het plaatsen van extra ondergrondse containers, wat niet de bedoeling is volgens de motie, is er geen ruimte. Zonder aanpassingen zal deze optie voor een grote groep inwoners geen extra service opleveren. Als meer mensen gebruik willen maken van een container, moeten één of meerdere containers vaker geleegd worden. Dit vraagt om een extra inzamelroute, speciaal voor Wijchen, met onevenredige extra kosten tot gevolg.

Omdat er maar beperkte ruimte is in sommige containers, is het nodig om regels te maken over wie voorrang krijgt bij het gebruik. Als er geen plek meer is, moeten mensen weer een mini-container krijgen. Of verplicht naar een andere container, waarbij de kans

groot is dat deze ver weg is. Deze werkwijze zorgt voor veel administratie en extra kosten, terwijl dit voor maar weinig inwoners echt meer service oplevert. Daarom is het advies om dit systeem niet in te voeren.

De gemeenteraad heeft via de motie *Minder afval, mooier straatbeeld* gevraagd om bij grote bouwprojecten goed na te denken over hoe afval wordt ingezameld. Het doel is om dit slim, goedkoop en netjes te doen, zonder dat het straatbeeld er lelijk van wordt. Dit moet al in de planningsfase gebeuren. In de plannen voor Wijchen-West is hier al uitvoering aan gegeven. Tijdens het uitwerken van de plannen bleek dat er discussie nodig is over de uitgangspunten.

Om de kosten in de toekomst onder controle te houden, is het handig als afval mechanisch ingezameld wordt. Verzamel containers worden dan opgehaald met een haakwagen. Mini-containers worden dan geleegd met een zijlader (een vrachtwagen met een grijparm aan de zijkant). Zijladers hebben veel openbare ruimte nodig. De containers moeten netjes op een rij langs de weg staan, met genoeg ruimte ertussen. In Wijchen-West is daar geen ruimte voor. Daarom is per afvalstroom gekeken naar het beste alternatief. Bij andere bouwprojecten kunnen de omstandigheden anders zijn. Dan kunnen andere inzamelmethodes beter passen. Maar het belangrijk dat er geen versnippering ontstaat. Om beleid consistent te houden is het belangrijk om duidelijke keuze te maken wat wanneer de beste keuze is.

Ook voor ondergrondse verzamel containers is een duidelijk afwegingskader nodig. Het huidige beleid is dat inwoners hun afval op eigen terrein bewaren en alleen op de inzameldag in openbare ruimte aanbieden. Ondergrondse containers staan in de openbare ruimte en kunnen altijd geleegd worden. Voor bewoners en projectontwikkelaars is dit handig, want afval hoeft dan niet meer thuis opgeslagen te worden. Maar deze containers zijn duur in aanschaf en er moeten voldoende huishoudens in de buurt zijn om het gebruik ervan kostenefficiënt te maken. Het is dus belangrijk dat er duidelijke uitgangspunten zijn waar en wanneer dit de beste optie is.

Gevolgen

De motie *Afval onder grond* wordt niet uitgevoerd omdat verwachte kosten te hoog zijn voor de verwachte opbrengst. Onderdelen van de motie *Minder afval, mooier straatbeeld* worden uitgevoerd in Wijchen-West.

Communicatie

Voor motie *Afval onder de grond* is gezien het niet uitvoeren geen communicatie nodig. Voor de motie *Minder afval, mooier straatbeeld* zal rondom oplevering van Wijchen-West speciale aandacht voor de nieuwe werkwijze zijn.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het is wenselijk dat er een discussie volgt over uitgangspunten. Waarbij ook andere verwachte uitdagingen voor de toekomst meegenomen kunnen worden. Op korte termijn, zal een meningsvormende nota worden opgesteld waarmee een verdere discussie geagendeerd wordt.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.